UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyanthea, In Libros XX. Dispertita

Dominicus

Francofurti, 1613

Lasciuia

urn:nbn:de:hbz:466:1-97211

Visual Library

Dic, hæc Mæonius finxerit vnde ſenex.
Conſilium, mens atq; Dei cui gaudia præſtant,
Creditur is ſummo raptus adeſſe Ioui.

¶ FABVLA.

Piſcatores.

Dum extrahunt naſſam de aquis piſcatores, grauiſſimum pondus eſſe illius ſentiunt. Quare lætitia exultare, & felici euentu immodice gaudere, quod opera præclare poſita videretur. Sed naſſa ſubducta in terram, conſpicantur ingens ſaxum, quo illa depreſſa fuerat. Ergo mutatis animis, contriſtari atque mœrere, neque minus doloris capere ob falſitatem opinionis, & ludibrium fortunæ, quam incommodum ſuum. Tum vnus inter eos ſenior obiurgare eos & dicere: non nimis indigne ferendum caſum illum, quod conſanguineam habere gaudium videretur triſtitiam. Itaque vix aliter potuiſſe fieri, quam vt illius tanto complexu etiam hanc aſſumerent.

Vtrumque fabula monet, non prius lætandum, quam explorata fortuna, neque tamen triſtiores exitus non etiam moderate ferendos eſſe.

Vide, Gaudium, Hilaritas.

Laſciuia.

¶ DEINITIO ET ETYMOLOG.

LAſciuia, Græce ἀσέλγεια,ας, ἡ, & ἀσελγής,έος,ὁ,ἡ, laſciuus: & ἀσελγαίνω, laſciuio dicitur. Hebr. *Sarar*, iuxta quorundam ſententiam, à verbo *Sarar*, Contumax, rebellis, petulans fuit, deriuatur, quæ ſignificationes laſciuis conueniunt. Eſt autem laſciuia indecens motus diſſoluti animi & corporis, ex intemperantia carnali procedens, *ſecund. Caſsiod. ſup. Pſal.*

Laſciuia mollicies eſt, petulantia, & nequitia, à laſciuio, molliter ago, & laſciue, molliter, nequiter.

Laſciuus is dicitur, qui placere omnibus ſtudet voluptatis cauſa, nec ob aliud quidquam illud agit. Si vero vtilitatem aliquam inde adipiſcitur in pecuniis, aut re pecuniaria, adulator eſt. *Ex Ariſt. 4. Ethic.*

¶ SENTENTIÆ PATRVM.

Caueamus ne dum laxare animum volumus, ſoluamus omnem harmoniam, quaſi concentum quendam bonorum operum. Vſus enim cito inflectit naturam. *Amb. de off. l. 1.*

Vbi ſaltatio ibi diabolus: neq; enim Deus ad hoc nobis dedit pedes, vt cum camelis ſaltemus, ſed vt cum angelis chorum faciamus. In ſaltibus lætantur dæmones, & exultant miniſtri dæmonum. *Chryſ. in Matth.*

Puellam, propter quam iniquæ apparebant nuptiæ, occultari oportebat, vt conuitium matris meretricis occultaretur. *ibid.*

¶ POETICAE SENTENTIAE.

Anthol. ſacr. Iac. Bill.

Coercendam eſſe carnis laſciuiam, vtpote menti peſtiferam.

Ingenuo ancillæ geſtit colludere proles:
Ludus at hic Saram ſuſpicione ferit.
Nam ludi ſpecie fraudem exitiumq; parari
Huic videt, occultas inſidiaſque timet.
Ergo etiam menti caro ſi colludere tentet,
Fac ſubeat pectus tunc grauis ira tuum.
Namque ſub hoc ludo menti certiſsima peſtis
Quæritur, & ficti eſt mors comes atra ioci.

¶ PHILOSOPH. SENTENT.

Omnia tolerabilia præter turpitudinem crede, à verbis quoque turpibus abſtineto, quia licentia eorum impudentiam nutrit.

Sermones vtiles magis, quam affabiles & facetos ama.

Miſcebis interdum ſeriis iocos, ſed temperatos, & ſine detrimento dignitatis & verecundiæ. Nam reprehenſibilis ludus eſt, ſi immodicus, ſi pueriliter effuſus, ſi muliebriter fractus.

Odibilem quoq; hominem facit riſus, aut ſuperbus, aut malignus, aut furtiuus, aut alienis malis euocatus. *Senec. 4. de Virtut.*

Luxurioſo frugalitas pœna eſt, pigro ſupplicii loco labor eſt. *idem epiſt. 72.*

Libidinoſa & intemperans adoleſcentia effœtum corpus tradit ſenectuti. *Cato Maior.*

Mulier eo die, quo proſtituit corpus, & pudicitiam deſerit, ſtatim animum immutat, ita vt familiares pro inimicis habeat: alienos autem ſibi fidos reputet: ac de honeſtis & turpibus contrariam opinionem induat. *Lyſias.*

¶ APOPHTHEGMATA.

Pericles, poſtquam cum Sophocle Poeta nauigaſſet, ac Sophocles conſpecto formoſo puero dixiſſet; En quam ſpecioſus puer! Decet, inquit, ô Sophocles, prætorem non tantum manus, ſed linguam etiam habere continentem. Senſit vir prudentiſſimus, non turpe tantum eſſe, ſi re ipſa ab omni laſciuia facti abſtinemus, verum etiam ſi impudice & laſciue de rebus loquamur. *Plutarchus.*

Hieron. Epicharmo comico poetæ, quod præſente ipſius vxore dixiſſet quiddam inhoneſtum, mulctam dixit. Epicharmus Siculus erat, iuxta regionis naturam plurimi ioci. At rex tantum iudicauit eſſe tribuendum reuerentiæ coniugio, vt crimen exiſtimaret, audiente vxore iocari laſciuius *Plut. in apoph.*

¶ EXEMPLA PROFANA.

Meſſalina Claudii omnium fœminei ſexus intemperantiſſima, vt ſatietatem expleret Liſicæ proſtitutæ mulieris nomen mentita eſt, & ſæpe ſub nocte lupanar adiit, & (quod turpius) cum famoſiſſimis meretricii quæſtus ſcortis coitu certauit, ex re fœdiſſima palmam ſibi quærens.

M. Antonius Triumuir, ebrius in conſpectu populi Romani, negotium publicum gerens, heſternam cœnam euomuit, gremium ſuum, totumque tribunal incoctæ cœnæ fruſtris vinum redolentibus impleuit: muſicis mimiſque immenſas opes donauit: Cleopatræ Orientem, Arabiam, Phœniciam, Syriam, Ciliciam & alias prouincias, maximo populi Romani ſanguine partas dono dedit.

Tiberius Imperator, vini appetentiſſimus, gulæque [illegible] biduum continuum, & medium noctis, epulando cum Pomponio Flacco & L. Piſone perditiſſimis Senatoribus peregit, ipſorumque alterum prætorem Syriæ fecit, alterum vrbi Romæ præfectum. In cœna puellas iuſſit miniſtrare, Aſellio Sabino ducenta ſeſtertia dedit propter confectum dialogum, quo boleti, ficedulæ, oſtreæ vndique introducti, qui ſuauius explerent, inter ſe contendebant. Tandem annoſus in ſyluis antra condidit, vbi adoleſcentulos cum puellis in Nympharum morem conſtituit: qui cum ipſum viderent, venereum inter ſe exercerent.

Caligula Imperator laſciuia perditus, ne intactum aliquid à Venere relinqueret, ſororibus ſe commiſcuit.

Sardanapalus, omni muliere corruptior, fœmineo habitu purpuram ſa trahere inter mulieres ſolebat, ac nere, tumuloque ſuo inſcribi iuſſit. Id ſolum quod edi, ebibi, atque voluptatibus impendi, habere, reliquorum nullam præſentio voluptatem.

Vide Intemperantia.

Latro.

¶ DEFINITIO ET ETYMOLOG.

LAtro, Græc. λῃστής, οῦ, ὁ, ἡ, & λῃστεύομαι latrocinor dicitur. Eſt autem latrocinari, vias diripiendi gratia obſidere. Latrocinium ipſa direptio. Latro vel latrocinator, qui ita diripit.

Vide Etymol trilingue Lugduni editum, anno 1607. p. 415.

Antiqui eos latrones vocabant, qui circa Imperatorem ſe habere conſueuerant, quos nunc ſatellites vocamus, quaſi laterones à latere. Aliquando pro venatore capitur. Virgil.

Fixumque latronis impauidus frangit telum.

A latrone diminutiuum fit latrunculus, à quo latrunculatores vocantur iudices, qui de latrociniis & talibus maleficiis cognoſcunt. latro proprie diurnus eſt, fur autem nocturnus.

¶ SENTENTIAE PHILOSOPHICAE.

Latrones ita dicti ſunt, authore Feſto, quod à latere adoriantur, vel à latendo, quod latenter inſidientur. Hebr. *Gedhudim*, à verbo *Gadhadh*, excurrit turmatim, incurſionem fecit cuneatim, ſicut leuis armaturæ milites gregatim excurrunt ad populandum agros, exercendaq; in obuios, latrocinia *Cadh*, Mars, Deus belli, Eſai. 65. 11. Turma, filius Iacobi, ita nominatus à Lea matre, turma quadam ſeu numeroſa prole dotata. *Ghanabim*, Fures. Eſai 1. 23. à verbo *Ganab*, furatus eſt, furtim abſtulit, clam ſubtraxit, tanquam ſub axillis occultando, clanculum abripuit. *Pariſim*, Irruptores, latrones, Ier. 7, 11. Ezech. 7, 21. Dan. 11. 14. à verbo *Parath*, corrupit, erupit violenter & cum impetu, vt aqua quæ tempore inundationis ripas aluei ſui perrumpere ſolet. Hinc περάω, tranſeo vi quadam &c.

Latrones nil ante ferre debent ſuo lucro nec ipſam ſæpe, & alias damnoſam vltionem. *Apul in metamor. l. 57.*

Latrones cum Chriſto crucifixi, non appenſi cruci, ſed fixi fuere. *Ioan. Franciſc. Picus Mirand. epiſt. l. 3.*

Qui latrocinio victitant, bellum nec inferre, nec propulſare poſſunt *P. AEmyl. li. 9.*

¶ APOPHTHEGMATA.

Probus Imp. Quam multa barbarorum loco purgaſſet latrociniis, vbi perueniſſet ad Iſauros, dixit, ab illis locis facilius arceri latrocinia, quam tolli. Sentiens eſſe dandam operam, ne latronibus illuc eſſet aditus, neue iuuenes latrocinari diſcerent. Itaq; loca omnia, quæ anguſtum haberent aditum, veteranis conceſſit: addens, vt eorum filii ab anno decimo octauo ad militiam mitterentur, ne ante latrocinari diſcerent, quam militare. Hoc tum recte Probus, quum multum intereſſet inter militiam & latrocinium nunc ſtolidum eſt *Vopiſcus.*

¶ Simi-